

Narodowe Archiwum Cyfrowe, sygn. 1-W-649-1

W 2016 roku obchodzimy 75-Rocznicę śmierci generała Mariusza Zaruskiego .Był wybitną postacią polskiego żeglarstwa i wychowania morskiego. Ponadto był kawalerzystą, podróżnikiem, poetą, malarzem, taternikiem, ratownikiem górskim, instruktorem i popularyzatorem narciarstwa i turystyki górskiej, konspiratorem i zesłańcem.

W latach 1924-1930 był Członkiem Rady Ligi Morskiej i Rzecznej, a po przekształceniu w Ligę Morską i Kolonialną w latach 1930-1941 Członkiem Rady Głównej/ do śmierci w więzieniu NKWD/ .Od 1927 roku kierował Komitetem Floty Narodowej, który zajmował się zbiórką funduszy na zakup statków szkolnych. Zebrane środki finansowe pozwoliły na częściowe sfinansowanie zakupu żaglowca "Dar Pomorza", przekazanego Państwowej Szkole Morskiej w Gdyni, oraz finansowaniu zakupu innych jednostek szkoleniowych.

Generał Mariusz Zaruski kierował również Wydziałem Wychowania Morskiego w Zarządzie Głównym Ligi Morskiej i Kolonialnej. Odbывał rejsy szkoleniowe z młodzieżą na szkunerze

"Zawisza Czarny" .Pełnił tam funkcję kapitana. Był również prezesem Polskiego Związku Żeglarskiego, gdzie z pasją rozwijał żeglarstwo nie tylko wśród młodzieży. Stworzył i zorganizował w Polsce jachting morski ,był komandorem Yacht- Klubu Polskiego. Pełnił odpowiedzialną funkcję starosty morskiego w Pucku w okresie gdy Puck był najważniejszym portem morskim w Polsce.

Kolejną pasją generała był góry. Inspirował rozwój i organizował taternictwo zimowe .Był założycielem Tatrzańskiego Ochotniczego Pogotowia Ratunkowego. Aktywnie uczestniczył w niebezpiecznych akcjach ratowniczych w Tarach. Pisał podręczniki dla narciarzy. Zajmował się również poezją ,pisał sonety o tematyce morskiej i górskiej. Opisywał również wyprawy ratownicze w górach oddając w sposób realistyczny niebezpieczeństwo i grozę tych akcji. Generał Mariusz Zaruski zrobił również karierę w wojsku. Rozpoczął w Kawalerii Legionowej jako szeregowy, stopniowo awansował do stopnia generała dywizji. Podczas drugiej wojny światowej został aresztowany przez NKWD we Lwowie. Umieszczony w więzieniu w Chersoniu ,gdzie zmarł 08 kwietnia 1941 roku. Brak jest wiadomości o dokładnym miejscu spoczynku generała Mariusza Zaruskiego. Urnę z ziemią pobraną z cmentarza w Chersoniu przywieziono do Polski i umieszczono w symbolicznym grobie na Cmentarzu Pęksowe Brzysko w Zakopanem.

Generał Mariusz Zaruski należy do postaci morskich i górskich umieszczonych w Narodowym Panteonie Zasłużonych dla Polski.

Zebrał i opracował :

Wacław L. Kowalski - Prezes Zarządu Klubu "Bractwo Wiślane" -Liga Morska i Rzeczna